

Wspomnienie 25 stycznia w Mosinie

25 stycznia minęła 79. rocznica zakończenia okupacji niemieckiej 1939 - 1945 w Mosinie.

O godzinie 12.00 pod Pomnikiem Pamięci na rynku przedstawiciele władz samorządowych Gminy Mosina zapalili znicze upamiętniające tamte wydarzenia, oddali także hołd pamięci mieszkańców Ziemi Mosińskiej - ofiar II wojny światowej.

25 stycznia 1945 r. był dniem, w którym wojska radzieckie dotarły do Mosiny, co oznaczało wyzwolenie spod niemieckiego jarzma. Po walkach o miasto i po wejściu wojsk radzieckich, odbyły się na rynku wybory lokalnych władz. Pierwszym burmistrzem został Maciej Nowaczyk. Po wyzwoleniu Mosina należała do jednych z najintensywniej rozwijających się miast w Wielkopolsce.

Wspomnienia tamtych dni:

Mroźny czwartek 25 stycznia roku 1945...

„(...) Mieszkańcy zgromadzeni na rynku w Mosinie powołują z własnej inicjatywy Tymczasowy Komitet Obywatelski, złożony z 14 mieszkańców (Polaków).

Na pierwszym posiedzeniu komitet przyjmuje nazwę Tymczasowego Komitetu Wykonawczego Zarządu Miasta Mosina, komitet wybiera Burmistrza – Macieja Nowaczyka oraz wiceburmistrza dr Walentego Murkowskiego. Tego samego dnia rozplakatowano odezwę do mieszkańców. Rozpoczyna się proces organizowania miasta od nowa. Mieszkańcy angażują się przy odbudowie organizacyjnej – młyn, mleczarnia, przychodnia zdrowia (...)”.

Kilka słów o...

- Śp. Maciej Nowaczyk (ur. 17.II 1895, zm. 14.I.1966).

Był pierwszym po II Wojnie Światowej burmistrzem Mosiny.

Przed wojną pracował w Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych w Poznaniu. W Mosinie mieszkał przy ul. Nowej 4. Utrzymywał kontakty ze środowiskiem niepodległościowym Armii Krajowej Okręgu Poznańskiego. W 1945 roku został wybrany burmistrzem Mosiny, urząd ten sprawował do roku 1949. Jak pisze, prof. zw. UJ, dr hab. med. Antoni Dziatkowiak: Maciej Nowaczyk „po objęciu stanowiska burmistrza zorganizował od podstaw działalność Urzędu Miejskiego w Mosinie, opieki zdrowotnej, gospodarczej miasta, a w szczególności funkcjonowanie młyna, piekarni, mleczarni, handlu w celu zapewnienia mieszkańcom miasta podstawowych warunków bytu, życia i pracy.

- Śp. Walenty Murkowski urodził się w 1902 r. w Dolsku.

W 1932 r. podjął pracę lekarza Ubezpieczalni Społecznej w Mosinie, od tej pory do momentu śmierci w 1977 r., był związany z Gminą Mosina. W latach okupacji nie pytał o narodowość. Każdy zgłaszający się pacjent był dla niego człowiekiem potrzebującym pomocy. W 1945 r. Walenty Murkowski zabezpieczył funkcjonowanie apteki oraz zorganizował w budynku szpitala doraźnej pomocy. Zorganizował również punkty żywienia i baraki noclegowe dla Polaków powracających z obozów koncentracyjnych. Już w lutym 1945 r. uruchomił Ośrodek Zdrowia z podstawowymi poradniami. W 1956 r. przeniósł Ośrodek do budynku przy ul. Śremskiej i utworzył Izbę Porodową, której był kierownikiem. Prace lekarza łączył z działalnością społeczną. W pierwszych powojennych latach był wiceburmistrzem Mosiny, przewodniczył Powiatowemu Zarządowi PCK. Za swoje zasługi był wielokrotnie odznaczany. Był lekarzem z powołania, tytanem pracy, a równocześnie uroczym, koleżeńskim człowiekiem.

- Śp. Janina Murkowska, rocznik 1912.

Po studiach rozpoczęła pracę w Wąbrzeźnie, w Luboniu. W roku 1938 po ślubie z Walentym zamieszkała w Mosinie. W czasie okupacji pracowała jako lekarz stomatolog. W 1945 r. przy szpitaliku stworzonym przez dra Murkowskiego utworzyła gabinet stomatologiczny. W 1959 r. po przeniesieniu Ośrodka na ul. Śremską utworzyła nowoczesny gabinet stomatologiczny. Od 1968 r. do 1973 r. kierowała Ośrodkiem Zdrowia. W roku 1976 przeszła na emeryturę. Całe swoje życie zawodowe poświęciła chorym. Zmarła w roku 2010.

Źródło: zolnierzewolnosci.pl, wyrok WSA ws. ul. 25 Stycznia

